

ONDER DE AANDACHT

ALGEMENE LEDENVERGADERING OP 31 MAART 2006

Het bestuur nodigt alle verenigingsleden uit voor de jaarlijkse algemene ledenvergadering op vrijdag 31 maart 2006 om 20.00 uur in de kinderboerderij Hagerhof, Hagerlei 1 in Venlo. Aansluitend aan de ledenvergadering vindt de geplande bijeenkomst ('muizen in de omgeving van Venlo') voor kring Venlo plaats. De agenda voor de ledenvergadering is als volgt:

1. Opening en mededelingen.

2. Verslag vorige vergadering.

Het verslag van de vorige ledenvergadering van maandag 11 april 2005 en donderdag 8 december 2005 zal ter plaatste worden uitgereikt.

3. Jaarverslag en jaarrekening 2005.

Het jaarverslag en de jaarrekening over 2005 liggen voor ter goedkeuring. Beide stukken worden tijdens de vergadering uitgereikt en toegelicht. Belangstellende leden kunnen deze stukken vooraf inzien of opvragen bij het kantoor van het Natuurhistorisch Genootschap.

4. Benoeming bestuursleden.

Aftredend volgens rooster zijn de bestuursleden J. Teeuwen, J. Hermans, R. Geraeds en N. Reneerkens. Zij stellen zich allen herkiesbaar. Het voorstel is om de herkiesbare bestuursleden opnieuw aan te stellen voor een periode van drie jaar.

5. Rondvraag.

WIJZIGING E-MAIL ADRESSEN KANTOOR NHGL

In verband met problemen in het e-mailverkeer zijn de e-mailadressen van kantoor gewijzigd. U kunt de volgende personen bereiken door de volgende e-mail adressen te gebruiken:

Algemeen	kantoor@nhgl.nl
Roel Steverink	r.steverink@nhgl.nl
Neeltje Huizenga	n.huizenga@nhgl.nl
Henk Heijligers	h.heijligers@nhgl.nl

De overige e-mailadressen (.org) zijn nog gewoon in gebruik. Deze worden binnenkort vervangen. Wij houden u op de hoogte.

Verder is het kantoor NHGL intern verhuisd. Wij bevinden ons tegenwoordig op de begane grond van het GroenHuis, ruimte o.9.

FLORON-ACTIVITEITEN IN ZUID- EN MIDDEN-LIMBURG

Het nieuwe plantenseizoen staat alweer voor de boeg. Op dit moment zijn we alweer voorbereidingen aan het treffen om in 2006 weer veel gegevens van planten binnen te krijgen. Deze gegevens gaan zowel naar het Floron in Leiden als het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg. Hieronder een overzicht van de geplande activiteiten.

Nieuwe waarnemers

Om alle activiteiten beter te kunnen doen, gaan we dit jaar hard op zoek naar meer enthousiaste floristen of mensen die het 'vak' willen leren. Laat ons weten als jullie interesse hebben om aan deze activiteiten mee te doen. Vooral in Midden-Limburg kunnen we nog waarnemers gebruiken.

Startmiddag voor het nieuwe seizoen

Op zaterdag 25 maart vindt een startbijeenkomst plaats voor waarnemers die in 2006 in Limburg planten willen inventariseren. Een medewerker van Floron zal deze middag uitleg geven over de verschillende projecten die in 2006 gehouden worden. Ook komen de resultaten van het afgelopen seizoen ter sprake. Deze middag zullen ook streeplijsten en detailformulieren te krijgen zijn. Belangstellenden voor de startmiddag moeten zich vóór 15 maart bij Marian Baars opgeven.

Determinatieavonden

Het afgelopen jaar bleek dat er tijdens excursies moeilijke planten wel gedetermineerd worden, maar de tijd, vergelijkingsmateriaal en rust ontbreekt om deze planten goed te bekijken. Daarom worden in 2006 in het Natuurhistorisch Museum te Maastricht een paar determineeravonden georganiseerd. Er staan daar een aantal binoculairs ter beschikking en er bestaat de mogelijkheid tot het vergelijken van herbariummateriaal. Iedereen kan zijn eigen probleemsoorten meenemen. De

eerste avond vindt plaats op woensdagavond 3 mei om 20.00 uur. Opgave vóór 1 mei.

Nieuwe kilometerhokken

Het Floron inventariseert al jaren kilometerhokken via zogenaamde streeplijsten. Ook voor de komende jaren zijn een groot aantal nieuwe kilometerhokken geselecteerd die op het voorkomen van planten moeten worden onderzocht. Voor meer informatie over dit project en de te onderzoeken kilometerhokken, kunt u contact met ons opnemen. Met name in Midden-Limburg zijn er nog veel kilometerhokken die geïnventariseerd moeten worden.

Beschermde soortenproject

Van een aantal beschermde plantensoorten ontvangen we graag detailinformatie over de groeiplaats en de aantallen van deze soorten. Op deze manier kan de achter- of vooruitgang van deze soorten in de gaten gehouden worden. Het gaat om de soorten genoemd op de volgende pagina.

Excursies

Er zijn in 2006 in samenwerking met de Plantenstudiegroep van het Natuurhistorisch Genootschap zes streepexcursies gepland. Mensen die aan deze excursies willen deelnemen zijn van harte welkom. De excursies vinden plaats op 26 april, 29 april, 3 mei, 6 mei, 29 juli, 5 augustus en 12 augustus. Raadpleeg voor de locaties en tijdstippen Binnenwerk Buitenwerk of de agenda van het Genootschap op www.nhgl.nl.

Terugblik 2005

Afgelopen seizoen was ons eerste seizoen

Nederlandse naam Wetenschappelijke naam

Bleek schildzaad	<i>Alyssum alyssoides</i>
Razenkransje	<i>Antennaria dioica</i>
Schubvaren	<i>Asplenium ceterach</i>
Graensteel	<i>Asplenium viride</i>
Kalkraket	<i>Calepina irregularis</i>
Kluwenklakje	<i>Campanula glomerata</i>
Vingerzegge	<i>Carex digitata</i>
Kalketrip	<i>Centaurea calcitrapa</i>
Wit basvageltje	<i>Cephalanthera longifolia</i>
Draadgentiaan	<i>Cicendia filiformis</i>
Aarddistel	<i>Cirsium acaule</i>
Spaanse ruiter	<i>Cirsium dissectum</i>
Blaasvaren	<i>Cystopteris fragilis</i>
Graene nachtarichis	<i>Dactylorhiza viridis</i>
Ruige anjer	<i>Dianthus armeria</i>
Maeraswespenarichis	<i>Epipactis palustris</i>
Muurblaem	<i>Erysimum cheiri</i>
Kruisbladgentiaan	<i>Gentiana cruciata</i>
Klakjesgentiaan	<i>Gentiana pneumonanthe</i>
Veldgentiaan	<i>Gentianella campestris</i>
Franjgentiaan	<i>Gentianopsis ciliata</i>
Knikkend nagelkruid	<i>Geum rivale</i>
Dennenorchis	<i>Gaodyera repens</i>
Genadekruid	<i>Gratiola officinalis</i>
Grate muggenarichis	<i>Gymnadenia conopsea</i>
Haningsarichis	<i>Hemerocallis flammula</i>
Heelbeen	<i>Halastium umbellatum</i>
Dennenwalfsklauw	<i>Huperzia selago</i>
Berghertshaai	<i>Hypericum montanum</i>
Kleine biesvaren	<i>Isaetes echinospora</i>
Grate biesvaren	<i>Isaetes lacustris</i>
Kaprus	<i>Juncus capitatus</i>
Jeneverbes	<i>Juniperus communis</i>
Graat spiegelklakje	<i>Legausia speculum-veneris</i>
Graenknoelorchis	<i>Liparis laeselii</i>
Waterlepelkje	<i>Ludwigia palustris</i>
Wilde weit	<i>Melampyrum arvense</i>
Palei	<i>Mentha pulegium</i>
Stafzaad	<i>Manatropa hypopitys</i>
Vagelnestje	<i>Neottia nidus-avis</i>
Vliegenarichis	<i>Ophrys insectifera</i>
Pappenarichis	<i>Orchis anthropophorum</i>
Mannetjesarichis	<i>Orchis mascula</i>
Saldaatje	<i>Orchis militaris</i>
Purperarichis	<i>Orchis purpurea</i>
Aapjesarichis	<i>Orchis simia</i>
Grate bremraap	<i>Orbanche rapum-genista</i>
Parnassia	<i>Parnassia palustris</i>
Bergnachtarichis	<i>Platanthera mantana</i>
Kranssalamanszegel	<i>Polygonatum verticillatum</i>
Akkerbaterblaem	<i>Ranunculus arvensis</i>
Duifkruid	<i>Scabiosa columbaria</i>
Naaldenkervel	<i>Scandix pecten-veneris</i>
Herfstschraefarichis	<i>Spiranthes spiralis</i>
Betanie	<i>Stachys officinalis</i>
Trasgamander	<i>Teucrium batrys</i>
Echte gamander	<i>Teucrium chamaedrys</i>
Berggamander	<i>Teucrium montanum</i>
Akkerdaarnzaad	<i>Tarilis arvensis</i>
Zinkviaaltje	<i>Viola lutea ssp. calaminaria</i>

als coördinatoren van Floron in Limburg. Onze eerste daad was een beeld krijgen van de (potentiële) waarnemers. Daarna zijn de gebieden verdeeld en excursies gepland. Er zijn in 2005 vier streepexcursies in samenwerking met de Plantenstudiegroep van het Natuurhistorisch Genootschap georganiseerd. Daarnaast zijn veel andere waarnemingen verzameld. Inmiddels zijn deze digitaal opgeslagen.

Terugkijkend zijn we erg tevreden over het resultaat. Uit Midden-Limburg kregen we ruim 14.000 waarnemingen binnen. In Zuid-Limburg werden ruim 16.000 waarnemingen gedaan. Tijdens de streepexcursies werden in Zuid-Limburg onder meer vondsten gedaan van Akkerdoornzaad (*Torilis arvensis*), Klimopbremraap (*Orobancha hederæ*), Fluweelblad (*Abutilon theophrasti*) en Zwartsteel (*Asplenium adnigrum*). In Midden-Limburg werden tijdens de inventarisaties onder meer Gipskruid (*Gypsophila muralis*), Stippelvaren (*Oreopteris limbosperma*), Gesteeld glaskroos (*Elatine hexandra*), Kruipende moerasweegbree (*Baldellia ranunculoides ssp. repens*) en Gevlekte rupsklaver (*Medicago arabica*) gevonden. Voor het verzamelen van de gegevens willen we iedereen die een bijdrage heeft geleverd, heel hartelijk bedanken.

Contact

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Jan Egelmeers, Wardehofplein 5-c, 6229 BA Maastricht. Tel. 043-6042655; e-mail: egelmeers@nutsonline.nl.

Marian Baars, Klokbeekstraat 20, 6216 TR Maastricht. Tel. 043-3478083; e-mail: marianbaars@planet.nl.

JAN EGELMEERS
MARIAN BAARS

GEBRUIKSCURSUS ECOLOG

Leden van het Natuurhistorisch Genootschap kunnen het programma Ecolog gebruiken om hun eigen waarnemingen in de database in te zien. Onlangs is Ecolog voorzien van een nieuwe update. De raadpleegfunctionaliteit is daarmee verder uitgebreid en momenteel wordt hard gewerkt aan een on-line invoermodule zodat thuis waarnemingen ingevoerd kunnen worden.

Op maandag 27 maart organiseert het Na-

tuurhistorisch Genootschap een gebruikerscursus over het programma Ecolog. De cursus start om 19.30 uur en duurt tot 21.30 uur en vindt plaats in het GroenHuis te Roermond.

Gezien de beschikbaarheid van het aantal computers kunnen maximaal 10 personen deelnemen aan deze cursus. Bij voldoende belangstelling zal de cursus herhaald worden. U kunt zich opgeven voor deze cursus via e-mail: kantoor@nhgl.nl of telefoon 0475-386470.

JEUGD NATUUR NETWERKEN

EEN NIEUWE WERKGROEP VAN HET NATUURHISTORISCH GENOOTSCHAP

Het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg is een dynamische natuurvereniging met meer dan 1300 leden, waarvan velen actief zijn. Dat willen we graag zo houden. Daarom is het van belang dat we onze blik voortdurend op de toekomst richten. We constateren nu dat de laatste jaren de gemiddelde leeftijd van onze leden gestaag toeneemt. Tegelijkertijd neemt het aantal aanmeldingen van nieuwe jeugdeden voortdurend af. We moeten dus oppassen voor vergrijzing. In het Beleidsplan 2005-2010 is daarom vastgesteld dat verjonging van het ledenbestand een belangrijk aandachtspunt is. Hiermee moeten we dus aan de slag.

De belangstelling van jongeren voor de natuur is tegenwoordig lang niet vanzelfsprekend. In deze door technologie gedomineerde samenleving is natuur niet 'cool'. Jongeren krijgen noch van thuis, noch van school veel over de natuur mee. Onbekend maakt onbemind. In 2005 is een onderzoek van de Radboud Universiteit Nijmegen gepubliceerd over de actieve betrokkenheid van jonge vrijwilligers in natuur- en milieuorganisaties¹. De conclusies uit dit onderzoek zijn gelukkig hoopgevend en de aanbevelingen veelbelovend. Een belangrijke aanbeveling is om bij jongeren aansluiting te zoeken bij hun eigen beleevingswereld. Hier willen we graag op inhaken. Om alles in goede banen te leiden, hebben we een werkgroep opgericht met de naam 'Jeugd Natuur Net-

werken'. Deze werkgroep is een samenwerkingsverband van genootschapsleden met PABO-docenten van de Hogeschool Zuyd. Een van onze jongere leden, Johannes Regelink, heeft samen met de initiator van vele genootschapsstudiegroepen, Huub Gilissen, al ruim een jaar geleden het initiatief genomen om een website te ontwikkelen die speciaal is gericht op jeugd en jongeren. De gedachte is om te starten via het onderwijsprogramma van de biologie op de basisscholen (en later het voortgezet onderwijs). Kinderen krijgen veldopdrachten en gebruiken de website om vragen te stellen en hun ervaringen te delen. Ideeën kunnen worden uitgewisseld en kunnen leiden tot nieuwe activiteiten. Op termijn kan de website uitgroeien tot een platform voor natuuractiviteiten voor alle jongeren, ook buiten het kader van de school. Maar voor het zover is, moet er nog veel gebeuren!

De website is in eerste versie gereed. We beginnen met een proefproject bij een aantal basisscholen. De technische en organisatorische ervaringen die we hiermee opdoen, zullen we verwerken en parallel daaraan werken we aan de verdere bekendmaking. We streven naar brede betrokkenheid van natuurorganisaties, zoals de CNME's.

Om de website succesvol te laten functioneren, moeten diverse rollen goed zijn ingevuld. We hebben mensen nodig die volgen wat er op de site binnenkomt en ervoor zorgen dat vragen beantwoord worden. Er zijn natuurlijk ook mensen nodig die bereid zijn de vragen daadwerkelijk te beantwoorden of actief in te haken op dingen die aan de orde komen. Hier zien we een belangrijke taak voor onze leden weggelegd. Daarom willen we genootschapsleden met zowel hart voor de natuur als hart voor de organisatie, op-

roepen om actief deel te nemen. We zullen binnenkort meer informatie geven over het project. U kunt nu al kenbaar maken dat u graag mee wil doen. We nemen dan contact met u op. Stuur hiervoor een e-mail naar Neeltje Huizenga: n.huizenga@nhgl.org. Op de genootschapsdag van 4 maart a.s. kunt u door middel van een demonstratie kennis maken met de website.

Voor vragen kunt u contact opnemen met een van de leden van de werkgroep: Frans Coolen (voorzitter), Annelies Heijnen (secretaris), Neeltje Huizenga (2e secretaris), Huub Gilissen, Johannes Regelink, Yvette Eurlings en Marcel Gijsen.

Noot

1. WITT, ANNICK DE, 2005. *Van Vervreemding naar Verantwoordelijkheid. Over Jongeren & Natuur. In opdracht van Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.*

BINNENWERK BUITENWERK

OP DE WEBSITE WWW.NHGL.NL IS DE MEEST ACTUELE AGENDA TE RAADPLEGEN

● **WOENSDAG 1 MAART** organiseert de **Vlinderstudiegroep** een bijeenkomst in het Natuurhistorisch Museum te Maastricht. Aanvang 20.00 uur.

● **DONDERDAG 2 MAART** houdt de **Mollusken Studiegroep Limburg** een werkvond bij Gerard Majoor. Belangstellenden worden verzocht contact op te nemen met Stef Keulen (tel. 045-4053602, s.keulen@consunet.nl).

● **DONDERDAG 2 MAART** verzorgt **Kring Maastricht** een bijeenkomst in het Natuurhistorisch Museum Maastricht. Aanvang 20.00 uur.

● **ZATERDAG 4 MAART** organiseert het **Natuurhistorisch Genootschap in Limburg** haar jaarlijkse Genootschapsdag. Voor meer informatie zie binnenzijde achteromslag van dit maandblad of www.nhgl.nl.

● **ZONDAG 5 MAART** organiseert de **Plantenstudiegroep** een lentewandeling vanuit Valkenburg. Jan Egelmeers (tel. 043-6042655, janelmeers@gmx.net) vertrekt om 10.00 uur vanaf NS-station Maastricht (oostelijke ingang, Meerssenerweg).

● **DINSDAG 7 MAART** is er een vergade-

ring van het **Dagelijks Bestuur** in het GroenHuis te Roermond.

● **DINSDAG 7 MAART** verzorgt de **Mossenstudiegroep** een practicummiddag in het IVN-gebouw te Ransdaal. Aanmelding bij Paul Spreuwenberg (tel. 045-5310661).

● **WOENSDAG 8 MAART** organiseert de **Zoogdierenwerkgroep** een lezing door Anne-Jifke Haarsma over ringonderzoek bij Meervleermuizen. De lezing wordt gehouden in het GroenHuis, Godsweerderstraat 2 te Roermond. Aanvang 20.00 uur.

● **DONDERDAG 9 MAART** verzorgt Ton Lenders voor **Kring Roermond** een lezing over de amfibieën in Midden-Limburg. Speciale aandacht gaat uit naar de embryologie van deze soortgroep. De bijeenkomst wordt gehouden in het GroenHuis, Godsweerderstraat 2 te Roermond. Aanvang 20.00 uur, einde circa 22.00 uur.

● **VRIJDAG 10 MAART** houdt de **Studiegroep Onderaardse kalksteengroeven** haar ledenavond. De bijeenkomst wordt gehouden in het Natuurhistorisch Museum Maastricht. Aanvang 19.30 uur.

● **ZATERDAG 11 MAART** organiseert het **CNME Maastricht** met het **Natuurhistorisch Genootschap in Limburg** een werkdag in de Lage

Fronten. Aanvang 10.00 uur op de parkeerplaats aan de Cabergerweg in Maastricht. Aanmelding uiterlijk 3 maart bij Cridi Frissen-Moors (tel. 043-3219941, frissen@cnme.nl).

● **ZONDAG 12 MAART** organiseert de **Werkgroep Driestruik** een onderhoudsdag waarbij bomen worden verwijderd. De werkdag begint om 9.00 uur bij de grote ijzeren poort aan het grindpad.

● **MAANDAG 13 MAART** houdt Henk Heijligers voor **Kring Heerlen** een lezing over muizen. De bijeenkomst wordt gehouden bij de Stichting Botanische Tuin Kerkrade, St Hubertuslaan 74 te Terwindsel (Kerkrade-West). Aanvang 20.00 uur.

● **DINSDAG 14 MAART** verzorgt de **Mossenstudiegroep** een practicummiddag in het IVN-gebouw te Ransdaal. Aanmelding bij Paul Spreuwenberg (tel. 045-5310661).

● **WOENSDAG 15 MAART** verzorgt de **Fotostudiegroep** een workshop fotobewerking (verplichte opgave via fotostudiegroep@nhgl.org). De bijeenkomst wordt gehouden in het GroenHuis, Godsweerderstraat 2 te Roermond. Aanvang 20.00 uur.

● **DONDERDAG 16 MAART** verzorgt Lisa Op den Kamp voor de **Plantenstudiegroep** een lezing over stressaanpassing bij plan-

ten. De bijeenkomst vindt plaats in het Natuurhistorisch Museum Maastricht. Aanvang 20.00 uur.

● **VRIJDAG 17 MAART** houden Ingo Janssen en Edo Govers voor de **Herpetologische Studiegroep Limburg** een lezing over monitoring van amfibieën en reptielen in Limburg. Aansluitend worden drie excursies georganiseerd, waarin de Heikkikker centraal staat, in het noorden, midden en zuiden van Limburg. Alle excursies vertrekken om 22.30 uur vanaf het GroenHuis. De lezing wordt gehouden in het GroenHuis, Godsweerderstraat 2 te Roermond. Aanvang 20.00 uur.

● **ZONDAG 19 MAART** organiseert de **Plantenstudiegroep** een lentewandeling door het dal van de IJterbeek in België. Bert Op de Camp (tel. 043-3622808, bodcamp@home.nl) vertrekt om 9.30 uur vanaf NS-station Maastricht (oostelijke ingang, Meerssenerweg).

● **DINSDAG 21 MAART** verzorgt de **Mossenstudiegroep** een practicummiddag in het IVN-gebouw te Ransdaal. Aanmelding bij Paul Spreuwenberg (tel. 045-5310661).

● **WOENSDAG 22 MAART** organiseert de **Zoogdierenwerkgroep** een braakballenpluissavond. De pluissavond wordt gehouden in het GroenHuis, Godsweerderstraat 2 te Roermond. Aanvang 19.30 uur.